

EL FUTUR DEL CASTOR

El govern espanyol diu que no sap com aplicar la sentència del TC sobre el Castor

La inconstitucionalitat de la urgència, tant de la indemnització a Florentino Pérez com de la 'facturació' d'aquesta compensació als consumidors del gas, obre una nova etapa en la indigna història del magatzem de gas projectat i fallit davant de la costa d'Alcanar

Terres de l'Ebre Oscar Meseguer

La sentència del Tribunal Constitucional que declara parcialment inconstitucional la resolució administrativa del cas Castor decretada pel govern espanyol de Mariano Rajoy, que va compensar urgentment la constructora ACS amb 1.350 milions d'euros i va carregar aquest préstec, els interessos i els costos de manteniment del magatzem hibernat al sistema gasista, és a dir, als consumidors de gas, ha obert una nova etapa en la controvertida història del fallit magatzem submarí habilitat davant de les costes d'Alcanar.

Primer, l'absència de previsió, les responsabilitats de la qual està investigant un jutjat de Vinaròs, van provocar un reguitzell de terratrèmols durant la injecció de gas matalàs. Després, totes les càrregues econòmiques del fracàs van recaure sobre el sector públic. En relació amb aquest segon nyap, el Tribunal Constitucional ha vingut a acceptar que no es podia imposar a la promotora Escal la hibernació perquè suposava un canvi substancial de les condicions del títol concessional i que la necessitat d'extingir la concessió urgentment per assignar-ne la hibernació a Enagás Transporte (empresa controlada per l'Estat tot i posseir només el 5% del seu capital), tenint en compte que la hibernació no està regulada en l'ordenament espanyol i esperant altres informes tècnics que després han confirmat que el magatzem no es pot tornar a posar en operació sense risc, justifica el recurs a un decret llei com a mesura reguladora extraordinària. Per tant, aquesta part, que també incloïen alguns dels recursos presentats davant de l'alt tribunal, no es pot considerar inconstitucional. Sí que ho va ser, en canvi, l'abonament en un sol pagament a Escal (controlada per ACS, el gegant de Florentino Pérez) en un termini de 35 dies hàbils, l'any 2014, ja que el TC recorda que ni en el preàmbul del decret llei ni en el debat de convalidació de la norma al

Imatge d'arxiu del ministre d'Energia, Álvaro Nadal. / ACN

Congrés, es van oferir explicacions sobre la necessitat, des del punt de vista de l'interès general, de la fixació d'aquest termini, que només responia a les obligacions concretes per la promotora amb els bonistes que li van permetre la milionària inversió (es va més que doblar durant l'execució del projecte). El TC admet la urgència del decret llei per garantir "la seguretat de les persones, dels béns i del medi ambient entorn de la instal·lació", però no per compensar el magnat madrileny. La tan invocada Constitució Espanyola preveu, en el seu article 86, el decret llei com a "disposició legislativa provisional" només en casos d'"extraordinària i urgent necessitat" i sense afectar l'ordenament d'institucions bàsiques de l'Estat ni el dret electoral ni els drets, deures i llibertats fonamentals dels ciutadans. El TC no en veu justificat l'ús per carregar al sistema gasista totes les obligacions escandaloses generades per la indemnització: més de 4.700 milions d'euros, més de tres vegades la compensació, que han

d'acabar de pagar els consumidors de gas (ja han pagat uns 200 milions entre 2016 i 2017) durant els propers 28 anys. Uns 1,75 euros mensuals per rebut de mitjana, segons el càlcul d'El Periódico. En tot cas, el TC diu que per atribuir noves càrregues al sistema gasista cal "una norma amb rang de llei", amb la seua tramitació ordinària a les corts.

UNA QÜESTIÓ FORMAL? Aquesta porta entreoberta duu el govern espanyol a pensar que la inconstitucionalitat de la solució financera adoptada només és "formal" i que el TC potser "no qüestiona el fons de l'assumpte sinó el vehicle normatiu utilitzat". El cas és que el PP no té actualment majoria absoluta al Congrés dels Diputats per tramitar un projecte de llei i difícilment el recolzarien formacions com el PSOE, que va ser, juntament amb el Parlament de Catalunya, qui va impugnar la fórmula utilitzada per al Castor.

En un comunicat del 22 de desembre, el ministeri anunciava que adop-

LA PLATAFORMA

Pressió política i una auditoria tècnica per a la causa penal

La Plataforma en Defensa de les Terres del Sènia (PDTs) considera que la sentència hauria de restituir la situació anterior a l'aprovació del decret llei parcialment tombat i impedir la repercussió de la indemnització en la factura que paguen els gairebé 8 milions d'usuaris de gas natural, i que la PDTs calcula que acabarien assumint uns 1.500 euros cadascun d'aquí a 28 anys. **"El que queda clar és que això no ho hem de pagar els ciutadans"**, afirma el portaveu de la PDTs Evelio Monfort. Quant a la indemnització en sí mateixa, no és tan taxatiu: **"Si algú vol fer un regal de 1.350 milions d'euros a algú altre, després cadascú és lliure de votar el partit que crega més adient"**. L'activista recorda que les entitats financeres ja estan demanant garanties arran de la sentència del TC. La PDTs anuncia que pressionarà els grups parlamentaris de Catalunya, Madrid i el País Valencià, "exceptuant el PP", perquè facen complir la llei, i apel·la a la rigorositat legal amb què "s'omple la boca" Ciutadans, amb els quals fins ara la plataforma no ha tingut cap contacte. El dia 30 de gener participaran en la comissió del Síndic de Greuges pel cas Castor, en què també participa el Col·legi d'Advocats, per valorar la sentència i consensuar una estratègia per pressionar el govern espanyol. Un dels objectius és forçar que el jutge que instrueix el cas a Vinaròs propicie l'auditoria tècnica plantejada pel Col·legi de Geòlegs per esclarir si els errors detectats en el projecte Castor són fruit d'una planificació basada en "especulacions sense base científica".

taria les mesures oportunes quan hagués estudiat "en profunditat" la sentència del TC. Gairebé un mes després, consultat pel SETMANARI L'EBRE, fonts oficials del ministeri sostenen que continuen analitzant "quines implicacions té la sentència des del punt de vista de l'operació del sistema gasístic" i admeten que la resolució judicial "té la seua complicació".

ANUL·LACIÓ DE CONTRACTES?

Segons altres interpretacions, la sentència també obre la porta a l'anul·lació dels contractes signats pel Tresor Públic amb els bancs (Banco Santander, Bankia i CaixaBank) per fer efectiva la indemnització i tornar els diners a un interès molt alt (4,27%) i a 30 anys vista. També hi ha veus que asseguren que la sentència qüestiona el fet que el ministeri aleshores d'Indústria, amb el popular José Manuel Soria al capdavant, decidís que el cost de la compensació recaigués sobre el rebut del gas. El TC anul·la els articles que inclouen aquesta fórmula, així com el càlcul de la indemnització, tot i que no és prou explícit en aquests punts concrets. Podria el govern espanyol arribar a plantejar-se reclamar a Escal els diners amb què, basant-se en la responsabilitat patrimonial de l'Estat, la va indemnitzar? Poc probable. A més, aquesta responsabilitat havia quedat hipotecada pel decret concessional de la instal·lació, aprovat el 2008 en època de l'últim govern Zapatero i que avalava la compensació fins i tot en cas de dol per part de l'empresa concessionària. Aquesta presumpta negligència l'estaria avaluant el jutge de Vinaròs.

QUÈ DIRÀ EL SUPREM? En qualsevol cas, és indiscutible que s'obre un cycle nou i potser un pols judicial llarg: el Tribunal Suprem té plantejats per part de la Generalitat dos recursos contra les ordres ministerials que incloïen els càrrecs en el rebut per al 2016 i el 2017 i el govern català confia que tinga en compte el que acaba de dictaminar el TC. ■